

mijmering / verbonden

Weer een fijn mens overleden. Ik zit in een levensfase waarin steeds meer mensen wegvallen. Een vriend heeft er vorig jaar twintig(!) weggebracht naar verschillende bestemmingen.

De een koos voor het crematorium, een ander voor een ouderwetste begrafenis met mis en kerkhof, en weer een ander voor een ruime plek op de hei. Ik ben er nog niet uit wat ik zelf wil. Het liefst zou ik willen oplossen op het moment dat ik mijn laatste adem uitblaas, maar hoewel er allerlei alternatieven worden onderzocht voor het laten vergaan van een stoffelijk overschot, heb ik déze nog niet langs zien komen.

De dame die deze week overleed was zesentachtig. Mooie leeftijd ja, maar niet minder hard voor haar man die nu in z'n eentje zit en, een jaar ouder dan zij, zich waarschijnlijk afvraagt: wat moet ik nou nog met de rest van mijn tijd. Het moest niet mogen, zestig jaar bij elkaar en dan alleen achterblijven. Waar haal je op een leeftijd waarop de rek er wel zo'n beetje uit is de kracht vandaan om nog enigszins prettig verder te leven? Ik probeer al jaren met mijn lief af te spreken dat ik eerder mag gaan dan hij, maar hij wil geen garantie geven. Onzinnig natuurlijk, maar alleen al de poging geeft me een gevoel van enige controle. Is de mens toegerust voor een leven in hoge ouderdom, alleen, krakkemikkig, in een wereld waarin ouderen meer worden gezien als een last en een kostenpost? Is hij of zij in staat zijn geest zo af te stellen dat hij 'de schoonheid van elke levensfase' niet alleen verstandelijk maar ook emotioneel kan ervaren? Ik heb mijn twijfels. Want wie ziet je nog als je niet meer actief en daadkrachtig kunt meedoen in onze wereld, die de combinatie van jong, mooi en bijdehand tot ideaal heeft verheven.

Misschien leven we, meer dan ik nu kan invoelen, toe naar voltooiing. Ik hoop het. Nog meer hoop ik op een tijd waarin leven en niet-leven dichter bij elkaar liggen, onlosmakelijk verbonden als ze zijn.